

Kungl. Vetenskapsakademien har till uppgift att främja vetenskaperna och stärka deras inflytande i samhället.
The Royal Swedish Academy of Sciences has as its aim to promote the sciences and strengthen their influence in society.

Akademiuttalande: Påfyllnadsdoser och utökad vaccinering behövs för att minska smitta och sjukdom

Deltavarianten av coronaviruset SARS-CoV-2 sprider sig nu snabbt i Sverige liksom internationellt. Detta gör Covid-19-vaccinationer allt viktigare, då de skyddar mot sjukdom och minskar smittspridningen. Med tiden avtar emellertid vaccinskyddet gradvis. Det ökar risken för genombrottsinfektioner och nya sjukdomsfall, allra mest för sårbara personer. Riskerna ökar ytterligare när flera av pandemirestriktionerna nu lyfts, i enlighet med regeringens beslut i tisdags. Kungl. Vetenskapsakademien rekommenderar därför att avskaffandet av restriktioner kombineras med ökade ansträngningar att förbättra vaccinationstäckningen och immunitetsskyddet i befolkningen.

Kungl. Vetenskapsakademien anser att ökade ansträngningar bör göras för att förbättra vaccinationstäckningen. Detta är ännu mer angeläget när pandemirestriktionerna lyfts. Akademien ställer sig därför bakom de förslag till åtgärder som lagts fram av vår expertgrupp om Covid-19. Sverige bör erbjuda de äldre liksom smittutsatt vårdpersonal en tredje vaccindos inom nio månader efter dos två. Om smittspridningen fortsätter att öka bör även ungdomar mellan 12 och 15 år få möjlighet att bli vaccinerade, och därefter bör övriga befolkningen över 15 år erbjudas en tredje dos inom nio månader efter dos två. Samtidigt måste ytterligare ansträngningar göras för att nå alla ovaccinerade i samhället, till exempel genom riktad information, underlättad tidsbokning och att sända ut kallelser för vaccination.

Vi ser nu en ökad smittspridning i de flesta länder med den snabbt spridande deltavarianten av coronaviruset SARS-CoV-2, i synnerhet bland ungdomar men även hos yngre barn. Att flera av pandemirestriktionerna nu lyfts av regeringen innebär inte att pandemin är över. För att begränsa smittspridningen och minska antalet svårt sjuka är vaccination av avgörande betydelse. Det är dessutom fortsatt viktigt att hålla avstånd, följa hygienråd, använda munskydd i risksituationer, och stanna hemma vid sjukdom.

Majoriteten av de patienter som nu behöver intensivsjukvård är ovaccinerade. De godkända vaccinerna ger ett bra skydd mot svårare Covid-19 sjukdom. Den mer smittsamma deltavarianten ställer dock högre krav på immunförsvaret och två vaccindoser krävs för fullgott skydd mot sjukdom. Inkomplett vaccination, det vill säga en vaccindos, ger en betydligt lägre skyddseffekt. Med tiden avtar emellertid skyddet gradvis också efter två vaccindoser, särskilt hos äldre. För att bibehålla en hög skyddseffekt för de mest sårbara bör Sverige därför erbjuda de äldre liksom smittutsatt vårdpersonal en tredje vaccindos inom 9 månader efter dos 2.

Kungl. Vetenskapsakademiens expertgrupp om Covid-19, som löpande redovisat det vetenskapliga kunskapsläget och sina synpunkter och rekommendationer i ett antal rapporter (se www.kva.se), har i en färsk rapport redogjort för vaccinernas betydelse för att begränsa Covid-19 och dess effekter i Sverige. Vetenskapsakademien vill med detta särskilda akademiuttalande instämma i expertgruppens rapport. Regeringens beslut att avskaffa flera av pandemirestriktionerna gör det än mer angeläget att genomföra de åtgärder som föreslås av expertgruppen:

- **Ytterligare ansträngningar bör göras för att nå ovaccinerade i samhället.**
- **Äldre personer och smittutsatt vårdpersonal bör erbjudas en påfyllnadsdos inom nio månader efter dos två.**
- **Vaccination bör snarast erbjudas immunbristpatienter och deras familjemedlemmar ner till 12 år, och i särskilda fall även till patienter under 12 år.**
- **Om smittspridningen fortsätter att öka bör vaccination även erbjudas unga mellan 12 och 15 år, och därefter även en tredje dos till övriga befolkningen.**
- **Sverige bör fortsätta sitt engagemang i de internationella vaccinfrågorna för att öka vaccinationsfrekvensen globalt.**

Fastställt vid Kungl. Vetenskapsakademiens allmänna sammankomst 2021-09-08.